

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

10 лютого 2025 року

Веде засідання голова комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, привіт!

ШИНКАРЕНКО І.А. Добрий день!

ГОЛОВУЮЧА. Іване, вітаю.

_____. Доброго дня, колеги.

БУРМІЧ А.П. Всім доброго дня.

ГОЛОВУЮЧА. Доброго дня! Всіх вітаю, колеги. Подивлюся, що в нас по кворуму.

ШИНКАРЕНКО І.А. Колеги, користуючись невеличкою паузою, хочу сказати, що в середу будемо голосувати Закон 10255, співавторами якого більшість з вас є. Тому прошу підтримати і не пропустити його. В середу, я думаю, що буде ближче до обіду.

Олексій Мовчан, це до вас також відноситься, хоч ви, мабуть, і не є співавтором.

МОВЧАН О.В. Вибачте, це в залі вже буде, да?

ШИНКАРЕНКО І.А. Да, вже друге читання, так.

ГОЛОВУЮЧА. Іване, я оцінила красу гри. Тобто що треба зробити: треба нашого колегу Мовчана попросити підтримати в залі законопроект до того, як ми на комітеті будемо розглядати законопроект колеги Мовчана.

МОВЧАН О.В. Знаєте мої слабкі сторони.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, я пропоную, Іване, тут як би, як то кажуть, у нас поки немає запису, то я дозволю собі. Старт хороший, але послідовність дій неправильна. Треба було попросити Мовчана підтримати, потім на комітеті зараз вимагати відкласти до вечора середи, подивитися, що там Мовчан по голосуванню і далі так. А то що ж ви зробили пас, а гол не б'єте.

ШИНКАРЕНКО І.А. ...домовились... обов'язково підтримаємо...

МОВЧАН О.В. Просто Іван не такий жорстокий, як ви, Анастасіє Олегівно.

ГОЛОВУЮЧА. Та я взагалі страшна просто, уявляєте, сама боюся.

Колеги, я дуже прошу членів комітету увімкнути відео, щоб ми розуміли, яка у нас ситуація із кворумом, бо я бачу тут "айфон Сергій", Вікторія Сюмар. О, Анатолій Петрович. Колеги, Ананченко і Сюмар присутні?

АНАНЧЕНКО М.О. Ананченко присутній.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

СЮМАР В.П. І я теж є. Я теж є.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Колеги, мені здається, у нас є кворум. Відсутній, правда, наш секретар. Але... Я можу попросити Олексія Жмеренецького виконувати обов'язки секретаря, поки пан Володимир не включився?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Тоді, колеги, ми маємо... А, от мені здається, пан Володимир також включається. Пане Володимире, ви тут?

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, так. Володимир Кабаченко є.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ми маємо кворум. І я, з вашого дозволу, тоді включаю запис засідання комітету. Прекрасно.

Отже, колеги, ще раз доброго дня. Ми маємо кворум. Ми маємо достатню кількість згод для проведення комітету в режимі відеоконференції. Присутній пан Володимир Кабаченко, секретар комітету. Відповідно попереднє прохання до іншої особи щодо виконання обов'язків секретаря неактуальне.

Тому, колеги, прошу відкрити засідання комітету. І звернути наш погляд на проект порядку денного нашого сьогоднішнього засідання комітету. Ми планували з вами, колеги, сьогодні розглянути три законопроекти (один основний і два альтернативних) щодо регулювання діяльності АРМА (агентства з управління, розшуку активами, отриманими від корупційних і інших злочинів). І, колеги, також в проекті порядку денного наявний пункт "Різне".

Перш ніж будемо визначатися по порядку денному, колеги, чи будуть в когось пропозиції до порядку денного?

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, а пункт в "Різному" це мій пункт, чи чийсь інший?

ГОЛОВУЮЧА. Поки це просто пункт в "Різному".

КАБАЧЕНКО В.В. Добре. Добре.

СЮМАР В.П. Була моя пропозиція розглянути.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Вікторія, я перепрошую, вибачте, одну секунду. Пане Володимире, я правильно розумію, що ви будете піднімати в "Різному" звернення? Вірно?

КАБАЧЕНКО В.В. Да, абсолютно правильно.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Дякую дуже.
Пані Вікторія, будь ласка.

СЮМАР В.П. Я вам писала з приводу законопроекту, в якому з'явилися норми законопроекту, який ми з вами визначили корупціогенним. Але знову-таки поставте просто на голосування. Будуть голоси на розгляд – будуть, не будуть – не будуть. Окей.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Вікторія, ще раз номер законопроекту скажіть, будь ласка.

СЮМАР В.П. Зараз, хвилиночку, я писала по ньому. Значить, це номер законопроекту 11392.

ГОЛОВУЮЧА. Ви пропонуєте законопроект 11392 розглянути в порядку антикорупційної експертизи. Вірно я розумію, пані Вікторія?

СЮМАР В.П. Да, до другого читання. Абсолютно, да.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я мушу зі свого боку тут сказати наступне. Я зазвичай як головуюча на засіданні не вітаю пропозиції включити до порядку денного в порядку експертизи законопроекти з голосу, бо для того, щоб відбулася експертиза, щоб якісно розглядати, то, звичайно, треба готувати проект рішення і треба відповідно, щоб секретаріат на цей законопроект подивився. Цей законопроект є виключенням, колеги, з тієї причини, про яку пані Вікторія сказала. Якщо я правильно розумію, то тут пропозиція до другого читання цього законопроекту фактично полягає в нормах законопроекту, який ми вже розглядали з вами до першого читання. Тобто ми по запропонованому тут тексту, в принципі, вже із вами проходилися і розглядали. Саме з цієї причини я в даному випадку не заперечую щодо включення законопроекту в порядку експертизи. Але наголошую, колеги, що все-таки наша з вами практика не включати з голосу законопроекти в порядку

антикорупційної експертизи, бо антикорупційна експертиза – це не політична заява, а це експертна робота, по якій має бути підготовлений проект рішення.

Такі в мене, колеги, думки з цього приводу. Чи будуть додаткові пропозиції чи зауваження щодо озвученого, колеги?

СЮМАР В.П. Я ж пропонувала, я не знаю, чи ви отримали, але я там написала проект рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Я розумію. Я маю на увазі, що ми зазвичай з голосу не включаємо законопроекти, які перед цим не аналізував секретаріат. Просто для забезпечення певної безсторонності. Але про по цьому законопроекті просто ці норми, скажімо так, секретаріат вже аналізував.

Колеги, пропозиції і зауваження, або зауваження до озвученого порядку денного чи є?

КАБАЧЕНКО В.В. Відсутні.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, колеги, тоді пропозиція затвердити порядок денний, який складатиметься з розгляду законопроектів про АРМА (реєстраційні номери 12374, 12374-1 і 12374-2). І, колеги, законопроект реєстраційний номер 11392 в порядку антикорупційної експертизи. А також запропоноване паном Володимиром звернення, воно також колегам було надіслано, в пункті "Різне".

Нема заперечень? Колеги, не чую заперечень, тому прошу по запропонованому порядку денному визначатися.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.
Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Ми маємо порядок денний, а, отже, можемо по ньому рухатися.

Перше питання – це, власне, законопроекти щодо роботи АРМА. І, колеги, з вашого дозволу, я одразу буду пропонувати формат обговорення цього питання. В нас є три законопроекти: один основний, запропонований Міністерством юстиції України, і також два альтернативних законопроекти, які практично не відрізняються один від одного і від законопроекту Міністерства юстиції в частині пропозицій щодо процедури обрання керівника АРМА і щодо проведення аудиту АРМА. Разом із тим, законопроекти з реєстраційними номерами 12374-2 і 12374-1 пропонують додаткові різні норми щодо процедури, власне, управління арештованими активами. Законопроект 12374-1 пропонує певні точкові норми. Деякі з них, до речі, колеги, ми з вами вже розглядали в інших законопроектах, тому я тут не бачу, чому би ми не мали їх підтримати знову. І законопроект 12374-2 пропонує більш комплексно, скажімо так, комплексні зміни щодо процедури управління активами, щодо визначення управителів і так далі.

Оскільки, колеги, справді, ми маємо ситуацію, в якій три законопроекти, скажімо так, в одному блоці норм не відрізняються практично один від одного (один законопроект містить норми, які ми з вами вже пропрацьовували в інших законопроектах, які, на жаль, не були підтримані, і один законопроект вносить більш комплексні зміни), то, колеги, як ми з вами попередньо і проговорювали в робочому режимі, я пропоную, колеги, скористатися нормою Регламенту, яка дозволяє нам як комітету у випадку наявності альтернативних законопроектів зробити так званий законопроект, який так трохи сленгово називається, законопроект "д", тобто депутатський, з трьох альтернативних законопроектів запропонувати власний законопроект, який об'єднає запропоновані норми цих трьох законопроектів, колеги. І так, мені здається,

буде найбільш конструктивно, ще раз, з огляду на те, що є суттєві, скажімо так, співпадіння в пропозиціях цих законопроектів.

Перш ніж ми, колеги, перейдемо до обговорення по суті пропозицій, я також хочу звернути вашу увагу на те, що зміни до Закону про АРМА є зобов'язаннями України в рамках інструмент Ukraine Facility. Це інструмент, через який ми отримуємо підтримку, фінансову підтримку в бюджет України від Європейського Союзу відповідно до графіку реалізації реформ, що є частиною Ukraine Facility. І законопроект про АРМА має бути фіналізований і проголосований в другому читанні до кінця березня цього року. Тобто у нас, колеги, з вами насправді не дуже багато часу. І враховуючи, що ми всі розуміємо з вами, що друге читання не буде ні швидким, ні простим і, напевно, воно таким і не має бути, бо перед нами, скажімо так, велике питання, яке потребує належного нормального якісного експертного опрацювання, то в нас, колеги, з вами часу насправді для того, щоб пройти перше читання і перейти до дискусії по другому, небагато, небагато. Я прихильник того, щоб більше часу лишити на обговорення і доопрацювання норм на друге читання ніж відкладати це питання.

Ще раз, колеги, підкреслюю, кінець березня – це абсолютний дедлайн для того, щоби цей законопроект, точніше, не цей законопроект, а були проголосовані зміни до Закону про АРМА. На жаль, ціна питання, колеги, дуже значна, оскільки за теперішнім регулюванням порядку, скажімо так, виплат Європейського Союзу невиконання хоча б одного пункту із Ukraine Facility в строк тягне за собою невиконання всього траншу допомоги, який запланований для цього строку. Тобто не якоїсь частинки, як це було минулого року, а всього траншу. Відповідно ціна питання нашої з вами якісної роботи вона дуже значна і дуже відчутна.

Також, колеги, хочу звернути вашу увагу на те, що зобов'язання по Ukraine Facility – це не нав'язане ззовні зобов'язання, як іноді це трактують, а це зобов'язання, яке Кабінет Міністрів в рамках наданих нам як законодавчому органу повноважень Кабінету Міністрів взяв на себе, тобто це та реформа, яку ми вже визначили для себе як пріоритет і фактично зголосилися робити.

Отже, що саме ми взяли на себе зобов'язання зробити?

Перше. Зміни до процедури добору керівництва Національного агентства, які би забезпечили політичну незалежність такого призначення.

Друге. Це проведення незалежного аудиту міжнародними експертами діяльності такого агентства. Тут ми з вами... тут, колеги, ці всі ідеї, вони не нові, ми вже аналогічний абсолютно механізм з вами пропрацьовували, і коли робили зміни до Закону про НАБУ, і коли робили зміни до Закону про НАЗК, і аналогічні механізми, колеги, пропрацьовували в інших комітетах, а ми з вами вже їх підтримували в залі, щодо Бюро економічної безпеки, наприклад, або митниці.

Але крім цього, колеги, законопроекти для того, щоби виконати наші з вами зобов'язання, які ми самі на себе взяли по Ukraine Facility, має також звернути увагу і на питання управління активами, а саме передбачити прозору

процедуру вибору управителів і прозору процедуру продажу відповідних активів. І, власне, да, це те питання, яке, скажімо так, з моєї скромної точки зору, я щиро перепрошую, колеги, з Міністерства юстиції, але мені здається, що в законопроекті Мін'юсту неврегульованими лишаються питання щодо, власне, змін по процедурі управління. Це не критика, це дійсно складне питання. Ми довгий час перебували в режимі, коли, скажімо так, опрацьовувалося питання управління, і всі домовлялися ще трохи подумати, а потім ще трохи подумати, а потім ще трохи подумати, і так спливла певна кількість років, а зміни по управлінню так і не опрацьовані і досі не прийняті. Я пропоную, колеги, з цієї порочної практикою зав'язувати і відповідно рухатися до ухвалення рішень і до доопрацювання цих рішень спільно з рештою колег по парламенту і інших колег.

Колеги, чи є потреба обговорювати окремо кожний законопроект, чи ми можемо перейти до пропозиції так званої "дешки"? Скажіть мені, будь ласка, колеги.

КАБАЧЕНКО В.В. Я пропоную переходити одразу до "дешки".

ГОЛОВУЮЧА. Чи будуть інші пропозиції від членів комітету?

_____. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги. Дякую дуже.

КАБАЧЕНКО В.В. Можна запитання, будь ласка, поставити.

ГОЛОВУЮЧА. Да, звичайно.

КАБАЧЕНКО В.В. Стосовно "дешки". Я сьогодні готувався до однієї "дешки", я так зрозумів, що були внесені якісь не принципіві, але зміни...

ГОЛОВУЮЧА. Я про це скажу далі. Так, я про це скажу.

Отже, колеги, проект законопроекту, який пропонується комітету опрацювати в якості версії "д", він вам був наданий. Я також мушу вам, колеги, сказати, що так само цей проект був наданий для опрацювання і рештою колег по парламенту, і Міністерству юстиції, і АРМА, і відповідно іншим зацікавленим органам. Станом на зараз до нас пропозиції у вигляді текстів або інших механізмів, будь-які пропозиції, з якими ми могли працювати в режимі врахувати/не врахувати, на жаль, не надійшло, відповідно ми з вами маємо те, що маємо.

Що пропонує законопроект так звана "дешка", точніше, той проект, який ми з вами маємо зараз опрацювати? Це процедура призначення керівника АРМА і процедура проведення аудиту така, як запропонована Міністерством юстиції, практично така сама. Це модель, знову ж таки, яку ми з вами вже

опрацьовували в правовому регулюванні для багатьох державних органів, відповідно, колеги, пробачте мене за пропозицію не зупинятися довго на обговоренні цієї моделі, адже справді навіть в нашому комітеті ми її вже обговорювали 500 разів.

Далі, колеги, є пропозиції, власне, змін по управлінню активами. І тут болючих питань багато і запропоновані цим болючим питанням рішення.

Перше, колеги, запропонована можливість, точніше не можливість, а такий обов'язковий етап перед, власне, початком управління активами, як ідентифікація активу. Фактично зараз КПК дозволяє розділити стадію арешту і стадію передачі в АРМА. Якщо після, власне, арешту, АРМА буде залучена до огляду активу, до пропонування своїх висновків щодо того, чи активом в принципі можливо ефективно управляти, чи неможливо, то запровадження такої процедури мінімізує ризики потрапляння в АРМА активів, якими неможливо в силу різних причин управляти таким чином, щоби зберігати їх економічну вартість. Тут як би комічних прикладів того, якими активами неможливо управляти, ми вже з вами бачили від практики передачі управління активів в АРМА багато. Я, з вашого дозволу, тут довго не зупинятимуся.

Далі, колеги, пропонується встановити чіткі строки для... Перепрошую, перед цим, власне, коли на підставі в тому числі висновків АРМА ухвалюється все-таки рішення про передачу в управління певних активів в АРМА, то є пропозиція зафіксувати, що: перше – АРМА приймає активи актами прийому-передачі, щоби ми з вами пішли нарешті від ситуації, коли актив наче по ухвалі суду переданий, але по акту прийому-передачі не переданий і потім неможливо знайти, хто ж та людина, яка відповідає, чи той орган, який відповідає за актив, поки він в цьому штучному стані лімбо перебуває. Більше того, для того щоб, власне, і нормально вимірювати якість роботи АРМА і захистити АРМА від претензій, на які вони не мають відповідати, є пропозиція зафіксувати, що вартість активу фіксується на момент, власне, укладання цього акту прийому-передачі. Для цього слідство, точніше, прокурори передають АРМА інформацію про активи. Якщо наявна оцінка активу зроблена в проміжок 6 місяців до моменту підписання акту прийому-передачі, то в такому разі АРМА може не робити додаткову оцінку, якщо ж відсутня така оцінка, то пропозиція зафіксувати, що таку оцінку робить АРМА, знову ж таки, для того, щоб на момент прийому-передачі ми зафіксували вартість активів і чітко розуміли, що ця вартість не намальована, не взята зі стелі, і відповідно оце саме та вихідна вартість, за збереження якої АРМА має відповідати, а все, що відбулось з активом до того як, не може бути претензією до роботи АРМА.

Далі, колеги, пропонується встановити дуже чіткі строки для, власне, здійснення дій із управління активом, починаючи із строків, які АРМА з одного боку і прокурор з іншого боку мають підписати акт прийому-передачі і до, власне, встановлення строків для цього циклу дій для передачі активів до управління. До цього я ще повернусь.

Далі, колеги, пропонується зафіксувати за АРМА послугу все-таки зберігання активів, знову ж таки, для того, щоб забезпечити безперервність, скажімо так, догляду за активом з моменту, власне, його передачі до АРМА, до моменту передачі управителю. Зберігання, очевидно, це оплачувана послуга, і саме очевидно, колеги, що нашим спільним завданням буде також прослідкувати, щоб на цю оплачувану послугу виділявся бюджет, бо відсутність бюджету для здійснення цих повноважень відповідно, скажімо так, для цих повноважень має бути відповідний бюджет, бо інакше ми не можемо нічого спитати з АРМА.

Далі, колеги, є пропозиція змінити модель управління активами і зафіксувати, що управління активами буде здійснюватися арбітражними керуючими і приватними виконавцями. Тут одразу, колеги, я мушу зазначити, що є пропозиція від Міністерства юстиції щодо того, що не тільки приватні, але й державні виконавці мають бути залучені до управління активами. Наразі, колеги, в тому проекті так званої "дешки", який вам наданий, цього немає. Але я пропоную, якщо буде на те згода комітету, зафіксувати в рішенні комітету, що ми до другого читання будемо опрацьовувати можливість залучення і державних виконавців також, де треба вирішити питання, чи вони як держслужбовці можуть це робити, і вирішити питання щодо того, як в принципі це має працювати. Це просто не одне слово в тексті законопроекту, тому за відсутністю виписаної пропозиції є пропозиція просто в рішенні комітету це зафіксувати.

Отже, колеги, так, можливість залучення арбітражних керуючих і приватних виконавців до управління активами. Одразу скажу, колеги, що пропонується цю норму не вводити в дію одразу, а передбачити, що вона вступає в силу в 2026 році. Чому? Тому що визначення управителів активів серед арбітражних керуючих і приватних виконавців потребує значного насправді комплексу підготовчих дій. По пропозиціях законопроекту арбітражні керуючі і приватні виконавці мають пройти відповідне навчання. Вони мають отримати відповідний сертифікат і має бути створена спеціальна автоматизована система вибору цих осіб. Ну тобто це ІТ продукт, який також належить зробити, і багато підзаконки зробити для того, щоб це все запрацювало. Відповідно цим зумовлена необхідність відкладання вступу в силу цієї норми.

Передбачено, що після визначення в автоматизованому режимі виконавців АРМА, точніше, перепрошую, управителів активів, АРМА має провести перевірку наявності потенційного або реального конфлікту інтересів такого управителя, щоб виключити питання, скажімо так, наявності, наприклад, власника, чиї права обмежені, в другому ряду, так, за таким арбітражним керуючим, ну, і в принципі, перевірити інші обставини, які можуть означати конфлікт інтересів. Звичайно, арбітражний керуючий може відмовитися від укладання такого договору. В такому разі і конфлікт інтересів, і відмова тягне за собою повторний вибір такого управителя.

Крім того, колеги, пропонується, щоб орієнтовний план управління активом встановлювала АРМА. Це вимога євродирективи, точніше, якщо я не помиляюся, євродиректива говорить про те, що прокурори мають сформувавши такий орієнтовний план управління активами. Мені здається, в нашій системі це просто нереалістичне очікування, так не буде, просто це не буде працювати. Тому орієнтовний план управління активами по кожному активу робитиме АРМА і відповідно саме АРМА матиме можливість вирішити, точніше, спрямувати, скажімо так, дії майбутнього управителя в напрямку найбільш ефективного способу управління таким активом.

Далі, колеги, ну звичайно пропонується створення і дисциплінарної комісії на додачу до вже діючих можливостей моніторингу дій управителя. Пропонується створення дисциплінарної комісії, яка би в разі наявності, скажімо так, значних порушень в діяльності такого управителя могла би його притягти до дисциплінарної відповідальності, найвищою мірою якої має стати втрата сертифіката відповідного управителя, тобто фактично виліт із професії. Ну і ця можливість, оця санкція у вигляді вильоту із професії, мені здається, є одним із дієвих запобіжників від того, щоб у певних осіб з'являлися, скажімо так, спроби управляти активом з іншою метою, аніж збереження із-за можливості примноження його економічної вартості.

Далі, колеги, пропонується цим же законопроектом зробити не дуже популярну, але необхідну річ, а саме вирішити питання підвищення заробітних плат співробітників національного агентства. Ми з вами це питання неодноразово обговорювали на засіданнях нашого комітету. Якщо ми очікуємо від АРМА, що вони, наприклад, будуть робити, я принаймні цього очікую, плани управління активами, то ми маємо зробити заробітні плати в АРМА такими, щоб на ці заробітні плати прийшли люди, які спроможні ці плани управління активами робити. Інакше це просто не буде працювати, ну, це неможливо. Відповідно пропонується такі рівні заробітної плати встановити.

На що ще звернути увагу, колеги. На що ще я зверну увагу? Зверну увагу на те, що управителі можуть відповідно до запропонованого законопроекту отримати винагороду за управління активами, ну, і компенсацію витрат для... здійснення витрат, понесених у зв'язку з управлінням. Ці витрати компенсуються за рахунок доходів від управління. Така модель в чинному законі закладена.

Пропонується, колеги, зміна наступного характеру: що за управління активами управитель отримуватиме не великий, але гонорар; і у випадку, якщо управителю вдасться вивести актив на рівень доходності вище, ніж, наприклад, встановлено орієнтовним планом управління, запропонованим АРМА, то тоді управитель міг би отримати от з цього надлишку додатковий відсоток як певний, скажімо так, стимулюючий захід для управителя. І, разом з тим, очевидно, що цей відсоток має бути обмежений, і встановлювати ці межі має - перше – Кабінет Міністрів, а спеціальні умови – АРМА в договорі між відповідно управителем і АРМА щодо здійснення такого управління.

Далі, колеги, з важливих новацій. Я вже майже закінчую, обіцяю. Пропонується зробити, дати АРМА спеціальний фонд. Бо, колеги, час же просто визнавати, що послуга з управління активами – це послуга, вона відповідним чином має державою оплачуватися, інакше ця послуга просто в більшості випадків не буде надана. Для того, щоб принаймні спробувати зменшити тягар для державного бюджету від необхідності оплати таких послуг, пропонується АРМА дати можливість мати спеціальний фонд, до якого зараховуватимуться, зокрема, певні відсотки від продажу активів, певні відсотки від доходів від управління активами, відсотки від гарантійних платежів, які управителі вносять на рахунок національного агентства, і надходження від плати за видачу сертифікатів управління. Особливості використання коштів спеціального фонду, звичайно, буде встановлювати Кабінет Міністрів України.

Колеги, я точно, щось... а, да, важливий момент, колеги, чим, власне, відрізняється редакція законопроекту, яку ми зараз обговорюємо, від попередньо запропонованої мною ще на минулому тижні редакції, яку ми в робочому режимі обговорювали. В законопроекті 12374-2 є пропозиція щодо розширення можливостей для продажу до фінального вироку суду активів, які є нерухомим майном. У тому законопроекті, який зараз запропонований, і тому законопроекті, який, власне, я зараз презентую, ця норма виключена. Ми можемо з вами, колеги, довго сперечатися, чи потрібен продаж. З моєї скромної точки зору він потрібен. Є активи, які неможливо іншим чином управляти, якщо не передбачити можливість їх продажу, вони просто будуть безкінечно знецінюватися або безкінечно викачувати кошти на управління беззмістовно просто фактично в підсумку з держави.

Але, колеги, я розумію, що це великий крок, він потребує додатково обговорення, зокрема, в Раді. Тому для першочитання цього законопроекту ця норма виключена, тобто немає в цьому законопроекті розширення можливостей для продажу нерухомого майна.

Колеги, я точно щось важливо, напевно, забула під час цієї презентації. Зверну тільки вашу увагу на те, що законопроектом передбачено, що до вступу в силу норм по арбітражним керуючим визначення управителя відбувається через систему Prozorro.Продажі. Чому Prozorro.Продажі, а не просто Prozorro? Тому що саме Prozorro.Продажі дає можливість робити аукціони підвищення, в той час, як Прозоро, наскільки я розумію, дає можливість робити тільки аукціон на пониження.

І звичайно, діючі договори з управління, які наразі в АРМА, ці зміни до закону не мають зачепити. Тобто якщо АРМА вважає, що управитель, відібраний до вступу в силу норм цього закону, працює ефективно, то немає необхідності його перевизначати по новим правилам.

Такі, колеги, якщо дуже коротко, основні новації цього законопроекту. Якщо я щось забула, а я точно щось забула, бо так багато норм, то я буду дуже рада, колеги, відповісти на ваші питання і пропозиції.

Так, перш ніж я остаточно передам слово тим, хто хоче взяти слово, я також звертаю вашу увагу, що ми, колеги, говоримо про пропозиції до першого читання. Очевидно є що допрацювати до другого, очевидно тут буде багато роботи. Мій посил просто в тому, що давайте вже перестанемо цієї роботи з доопрацювання боятися і нарешті до неї перейдемо. Я зі свого боку до доопрацювання абсолютно відкрита і готова. І навпаки я, чесно кажучи, навіть з нетерпінням чекаю додаткових пропозицій від колег щодо того, як краще працювати в системі управління арештованими активами.

На цій радісній ноті, колеги, я нарешті перестаю говорити. І, колеги, давайте наступним чином побудуємо обговорення. Давайте мені знати, будь ласка, з членів комітету хто хоче зробити виступ, а потім передамо слово Міністерству юстиції, АРМА і таким чином задмініструємо обговорення.

Колеги, чи хтось із членів комітету хоче висловитися?

БУРМІЧ А.П. Я хочу.

ГОЛОВУЮЧА. Да, Анатолій Петрович. А не могли би ви, будь ласка, увімкнути камеру хоча би? Я тільки вас по голосу впізнаю.

БУРМІЧ А.П. Да, добре.

ГОЛОВУЮЧА. А то так у мене "айфон Сергій" і все.

БУРМІЧ А.П. Ще раз, колеги, доброго дня. Просто я сьогодні в дорозі...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, вас дуже погано чути. Це у мене так чи у всіх?

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, у всіх. Взагалі не чути.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович.

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, ні, треба щось робити з цим.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, немає зв'язку у вас. Ми вас не чуємо. Пунктир тільки, Анатолій Петрович, на жаль. Тільки пунктиром вас чути. Анатолій Петрович, з вашого дозволу, я... У вас коли буде трохи кращий зв'язок, ви, будь ласка, дайте мені знати, я одразу дам слово, бо поки ми вас не чуємо просто. На жаль, колеги. Я... Не тільки я, а всі Анатолія Петровича не чувають.

Колеги... Анатолій Петрович, спробуйте ще раз, тільки вам треба розм'якуватися. Анатолій Петрович, ви зам'ючені, ми тепер вас не чуємо знову.

БУРМІЧ А.П. Зараз чути?

КАБАЧЕНКО В.В. Да, супер.

ГОЛОВУЮЧА. Да, тепер да, Анатолій Петрович. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Дякую.

Колеги, в мене кілька є зауважень принципівих. Перше. Ми всі пам'ятаємо дуже добре, що джерелом української влади, яка ділиться на три гілки, є український народ. Агентство АРМА – це є одним із органів влади, які підпорядковуються Кабміну, цим законопроектом ми повністю виводимо його з підпорядкування Кабміну, не тільки призначенням голови, а і заступників.

Більш того, оспорювати в судах якісь там, скажемо, дії про призначення не мають права, тільки може переможець там щось оспорювати і таке інше. Це, перше, це порушення 4-ї, 5-ї Конституції, це неможливість оспорити в суді, 55 стаття Конституції, 113-а, 116-а говорять про те, що виконавча влада і АРМА підпорядковуються Кабінету Міністрів, ми його повністю виводимо із цього підпорядкування. Таким чином у нас є порушення п'яти статей Конституції.

Далі. При управлінні безпосередньому і виборі управителя, той, хто там... і приватні, і арбітражні, там дуже багато корупційних ризиків. Таких як: АРМА може видавати винагородження додаткове, а може і не може, вона може видавати до 10 відсотків – 9, 8, 1 відсоток і таке інше. Це корупційні ризики. Я вважав би і пропонував би вам, щоб ми зустрілися не в Zoom, а вживу за участі ініціаторів цих законопроектів, тому що у них порушення одні і ті ж самі, а також за участі АРМА і деньок нормально попрацювали, і вийшли, дійсно, на законопроект, який не протирічить Конституції, але і виконали всі ті вимоги. Повністю вимоги про те, що нас заставляють, нам відріжуть гроші – це все таке собі для фону. Я абсолютно впевнений, що там нам не говорили, щоб ми порушували Конституцію, щоб ми закладавали корупційні ризики і таке інше. Тому пропозиція проста – це ваша, хочете підтримайте, хочете ні, я пропоную зустрітися на цій неділі, попрацювати, нічого страшного, якщо на неділку ми відкладемо розгляд цього дуже важливого законопроекту. Ми так уже передали, законодавчу владу ми віддали в інші руку, виконавчу, а голосуючи ми, то ми теж... тому, може, пора вже згадати про український народ.

Дякую. Я буду голосувати проти.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла. Дякую дуже.

Володимир Кабаченко, я бачу, тримає руку. Пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую, пані голово, за надане слово.

Я свій виступ закінчу питанням, у мене є два питання щодо практичної діяльності, щодо практичного залучення арбітражних керівників і приватних виконавців. Я для себе з практичної точки зору не розумію, як взагалі працює ця формула, але, можливо, вона працює, я просто не розумію. Наразі моя

позиція, вона полягає в наступному. Перш за все ми... на мою думку, зараз не ідеться про внесення змін в законодавство, яке регулює діяльність АРМА по суті, ми говоримо про абсолютно новий порядок функціонування АРМА. Тобто все, що було до сьогодні, ми забуваємо і начебто починаємо з якогось чистого аркуша. Занепокоєння викликає, в мене тут є ряд занепокоєнь, я їх буду перелічувати і також буду поспішати, щоб не займати багато часу.

Так, перше. Занепокоєння викликає новий порядок формування конкурсної комісії. Я з вами погоджуюся, пані голово, що ми це дуже часто обговорювали на комітеті. Але, якщо раніше конкурсна комісія формувалася із представників парламенту, НАБУ, Мінфін, Мін'юст, фінмоніторинг, і ця конкурсна комісія не могла обрати голову АРМА, яка б там абсолютно компетентно виконувала свої повноваження, то чому ми думаємо, що Кабмін одноосібно зможе правильно обрати членів конкурсної комісії, яка потім буде обирати голову АРМА? Для мене ця норма абсолютно незрозуміла, недопустима. Навпаки, якщо ми за прозорість, то і членів конкурсної комісії мають обирати абсолютно різні органи, не дотичні до прямої сфери діяльності АРМА. Це і є, як на мене, гарант прозорості обрання членів конкурсної комісії.

Далі, абсолютно неприйнятною є ситуація із помічниками членів конкурсної комісії та членів комісії по аудиту. Пояснюю чому. Законопроект надає їм право доступу до персональних даних та інформації з обмеженим доступом, але при цьому не визначає ані їхнього правового статусу, ані порядку призначення, ані відповідальності. Дуже серйозний пункт. Так, ми впроваджуємо помічників і, так, я повністю погоджуюся, що у членів конкурсної комісії і у членів комісії, яка буде проводити аудит, є необхідні помічники. Звісно, там пропустити через себе сотню сторінок документації, ну, там шість членів конкурсної комісії або аудиту, вони не зможуть це фізично, звісно, що необхідні помічники, але правовий статус цих помічників, він має бути врегульований саме в законі України, в проекті закону. Інакше ми з вами завжди говоримо про правову невизначеність, коли є хтось і цей хтось і наділений повноваженнями, але цей хтось не несе жодної відповідальності і він не має жодного правового статусу в чинному законодавстві.

Далі. Надання голові АРМА права призначати заступників без конкурсу. Взагалі незрозуміла для мене норма. Так, я розумію, що коли приходить новий керівник, звісно він хоче залучити із собою там якусь свою команду, взяти своїх трьох довірених осіб і працювати разом. Це в приватній сфері. В державній сфері все ж таки є конкурси, тим паче йдеться про першого заступника, про заступників. І чому голова АРМА має переважне право на обрання заступників самостійно, минаючи діюче законодавство про держслужбу, не розумію.

Наступний момент, колеги, це створення підрозділу безпеки, внутрішньої безпеки. Голова АРМА чомусь самостійно вирішує, чи створювати підрозділ внутрішньої безпеки в територіальних підрозділах, чи не створювати. Повністю не погоджуюсь з цим підходом. Тут має бути ну якийсь стандартний підхід: або ми створюємо в усіх територіальних

підрозділах службу безпеки, або ми не створюємо. Ну, має бути яесь узагальнене право.

Щодо підвищення заробітних плат, пані голово, з вами погоджуюсь. Але на скільки, зараз я читаю аналітику оновленої дешки, то пропонується підвищити заробітну плату голові і заступникам за рахунок зменшення заробітних плат співробітників АРМА. Не погоджуюсь із цим підходом. На сьогодні заробітна плата голови АРМА абсолютно конкурентна, майже 100 тисяч гривень, із цим можна працювати. Так, це треба збільшувати, але ми так само маємо пам'ятати і про співробітників АРМА, які по суті виконують таких добрих 70 відсотків роботи. Вони все це пропускають через себе, абсолютно різні підрозділи. І саме вони мають бути замотивовані в праці. А на сьогодні мотивація в тому числі це розмір заробітної плати, яку вони отримують.

Моє питання стосується арбітражних керуючих і приватних виконавців. Я для себе не розумію наступне. Вони стають управителями чи вони беруть на себе функцію і кажуть, окей, є актив і ми знаємо, хто цим активом буде управляти, і ми зараз поєднуємо цей актив із там тією компанією, або, я не знаю ким, хто буде ним управляти?

Я взагалі не розумію практичної суті арбітражних керуючих. Повністю погоджуюсь із висновком ГНЕУ. Перечитав сьогодні кодекси, ще раз для себе прочитав, хто такі арбітражні керуючі і чим вони сьогодні займаються в чинному законодавстві. Дуже уважно вичитав для себе, хто такі приватні виконавці, нагадав собі. І відповів собі на питання, чим вони сьогодні займаються в діючому законодавстві. І для себе не знайшов взагалі нічого спільного між арбітражними керуючими, приватними виконавцями і управителями з точки зору законодавства про АРМА. Можливо, щось недочитав, можливо щось не побачив, а, можливо, в законопроекті ми щось з вами недогледіли і недописали, а чому ж все ж таки арбітражні керуючі і приватні виконавці можуть бути дотичними до процесу управління.

Тому свої зауваження я перелічив, це основні, їх трішки більше. Задав два питання. Якщо, пані голово, або ви, або Мін'юст, який присутній, може попростому, так, розповісти, а яким же чином вони будуть долучені, можливо тут і треба змінити свою думку, але наразі я цього підходу не розумію. Я, до речі, пам'ятаю, у нас була спільна нарада із представниками АРМА інших країн, були представники АРМА Франції, були представники Голландії АРМА. У них трішки інший підхід був, більш схожий на наш підхід, який на сьогодні відображений в чинному законодавстві. Сьогодні, мені здається, що ми абсолютно повністю змінюємо формулу, можливо, в найкращому напрямку, але є питання, на які я б собі як мінімум хотів би відповісти.

Доповідь закінчено. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Володимире.

Я з вашого дозволу, пане Іване, я бачу підняту руку, ви хочете зараз висловитися, чи я давайте відповім пану Володимире, а потім передам слово вам? Чи у вас таке самі питання?

КАБАЧЕНКО В.В. Якщо можна давайте по порядку, просто завжди готуємось і питань багато, а часу мало. Якщо можна, давайте зараз..

ГОЛОВУЮЧА. Тобто я можу відповідати? Дякую дуже.

Пане Володимире, перше ваше зауваження щодо збільшення розриву між заробітними платами, воно слухне. Я собі це занотувала. Я також тоді ще раз це перегляну і, обговоривши з вами також, запропонуємо такі правки на друге читання, якщо буде підтримано перше читання, однозначно, що рівень оплати праці і для рядових виконавців і уповноважених осіб в АРМА, і для людей, які будуть, власне, робити оці орієнтовні плани управління активами, має бути відповідний для того, щоби ми мали можливість там мати хороших фахівців. Очевидно, що збільшення заробітної плати не може торкатися тільки керівництва АРМА і не торкатися решти співробітників АРМА.

Далі, що стосується вашого питання по арбітражним керуючим, приватним виконавцям. Дивіться, з чого я виходила як співавтор одного з альтернативних законопроектів? Я виходила з того, що інститут арбітражних керуючих, приватних виконавців це єдиний по країні діючий інститут людей, у яких є сертифікація, кваліфікація і механізми дисциплінарної відповідальності для здійснення схожої процедури управління активами, наприклад, в процедурах банкрутства, яка є не тільки все продати, щоби роздати гроші кредиторам, а є і процедура санації, мета якої якраз вивести підприємство із кризового стану на стан некризовий. От єдиний існуючий наразі в Україні інститут осіб, які мають досвід цієї роботи виводу підприємства з кризового стану в некризовий стан, це арбітражні керуючі. Це працює давно, там є сертифікація, там є професійні асоціації, там є дисциплінарна відповідальність, там є, як я вже казала, інструмент санкцій аж до позбавлення права займатися професією. Тобто це сталий інститут, який працює і робить насправді схожі речі із, власне, управління активами, безпосереднє управління активами. Не просто управління інвестиціями, наприклад, як компанії з управління активами, да, а, власне, управління самим активом. Управитель може для здійснення своєї діяльності з управління укладати угоди з третіми особами і залучати відповідні послуги рівно так само, як і зараз це робить бізнес, який АРМА відбирає і залучає до управління активами.

Але, з моєї принаймні скромної точки зору, ключова позитивна відмінність між залученням бізнесу і залученням арбітражних керуючих полягає в тому, що коли ви залучаєте бізнес, відбираєте його будь-як, через будь-який конкурс, то встановлюється вимога щодо наявності в цього бізнесу досвіду роботи у схожій сфері. Скажіть мені, хто буде мати досвід роботи у схожій сфері окрім як конкуренти? А ситуація, коли ми залучаємо конкурентів до управління активами, вона, скажімо так, абсолютно не обов'язкова на користь активу і є певні ризики щодо, скажімо так, викривлення конкуренції на відповідному ринку.

Крім того, якщо бізнес обирати для управління активами, то значно менше заходів впливу може бути АРМА застосовано до бізнесу, який неякісно управляє, ніж, наприклад, до арбітражних керуючих. Бо бізнес, який неякісно управляє, що ви можете з ним зробити? Можете розірвати угоду. Ви можете йому регресно переспрямувати або не регресно спрямувати вимогу щодо компенсації шкоди. А крім цього всього, що можна якраз і з арбітражним керуючим зробити, арбітражного керуючого ще можна, до нього ще може бути застосована санкція у вигляді позбавлення права займатися цією діяльністю, тобто ціна відповідальності, вона насправді значно вища.

Знову ж таки, оскільки орієнтовний план управління активом затверджуватиме АРМА і саме АРМА пропонуватиме його управителю, я думаю, що можливості АРМА насправді контролювати, що конкретно арбітражний керуючий робить з активом, вони тільки збільшуються, а не зменшуються. І якщо, пане Володимире, у вас є побоювання і є бачення, що якісь категорії активів ні в якому разі не можуть управлятися арбітражним керуючим, а потребують, я не знаю, спеціального технічного ресурсу тут і зараз і при цьому не можуть бути передані в управління державному підприємству по процедурі, спецпроцедурі, яка зараз передбачена статтею 21-1 Закону про АРМА, то я також готова це до другого читання доопрацювати.

КАБАЧЕНКО В.В. А щодо приватних виконавців?

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, у нас же є в законопроекті обмеження щодо категорії активів, які передаються арбітражним керуючим. Активи понад певну вартість...

КАБАЧЕНКО В.В. По суті, все передається арбітражним керуючим, правильно? Більшість.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, активи понад певну вартість і активи, які є цілісним майновим комплексом, пропонується передавати в управління арбітражним керуючим.

КАБАЧЕНКО В.В. Тобто всі активи більше ніж 500, да, це скільки...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, там більше ніж 20 тисяч прожиткових мінімумів, якщо я не помиляюся, я зараз не можу швидко цю норму знайти.

КАБАЧЕНКО В.В. От я зараз 20 тисяч помножу на умовних 3,5 тисячі гривень. Тобто ми зараз говоримо, що всі активи більше ніж 65 мільйонів гривень, всі активи, вони передаються арбітражному керуючому. Знову ж таки, наскільки я знаю арбітражних керуючих, це людина, це особа, да...

ГОЛОВУЮЧА. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. Яка взагалі не дотична до практичного управління бізнесом, це людина...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, це не зовсім так, пане Володимире. Ні, це не так, вибачте. Суть арбітражного керуючого в тому, що вони управляють бізнесом в процедурі, наприклад, санації. Це те, що вони роблять, це їх підстава існування, давайте так скажемо. І це, в принципі, єдина така стала професія, яка робить саме це. Якщо ви знаєте іншу таку професію, яка робить саме це, управляє бізнесом, то ви скажіть, будь ласка, я зверну свою увагу на це.

КАБАЧЕНКО В.В. Для мене ця професія – це, чесно кажучи, і є безпосередньо сам орган АРМА, який створює план управління, визначає ефективність. І, пані голово, я з вами не погоджуюсь в тому, що... Втрата сертифікату – це взагалі не є найбільшим покаранням арбітражного керівника. От втрата коштів бізнесу, який вклав ці кошти в управління активом, тут я погоджуюсь, це дуже великий аргумент для управителя.

Втрата сертифікату, враховуючи, що кількість арбітражних керуючих все ж таки більша, ніж кількість бізнесу, яка готова якісно займатися активом, для мене це взагалі не є така прямо санкція, яка буде відрізнити арбітражних керуючих, там, добрих і недобрих. Тобто для мене це не поріг. Це, звісно, критерій, але це не критерій, який пояснює, чому арбітражний керуючий має бути добросовісною людиною.

Скажіть ще, будь ласка, а от модель арбітражних керуючих, вона, окрім України, ну, зараз в проєкті принаймні, вона ще десь існує? От ми цей приклад взяли десь в іншій країні? Чи ми просто подивились на реалії нашої країни, як ви сказали, ми побачили, що саме арбітражні керуючі найкраще підходять до виконання цієї ролі?

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, тут Олексій Мовчан тримає руку як перший автор законопроекту 12374-1. Пане Олексію, але у мене до вас прохання, будь ласка, по суті...

КАБАЧЕНКО В.В. Я просто прошу, я пропустив останнє засідання спільне з АРМА, тому, можливо, я задаю ті питання, на які ви вже відповідали. Якщо це так, то ви мені зараз просто скажіть: Володимир, ми на все це відповіли...

ГОЛОВУЮЧА. Ми готові до обговорення, пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Окей, давайте.

МОВЧАН О.В. Дякую.

Дивіться, є така організація, як United Nations Office on Drugs and Crime, і вони разом зі Світовим банком розробили рекомендації, як країнам реформувати управління арештованими активами. І коли ми говоримо про арбітражних керуючих, це не український досвід. Тобто це якраз те, що ми побачили, те, що вони рекомендують, і те, що роблять в інших країнах. Наприклад, в Бельгії, Франції, Італії вони говорять про те, що можна призначати *insolvency and bankruptcy and managers*, тобто ті хто займаються ...*(Не чути)* і неплатоспроможні ...*(Не чути)* Так само про Нову Зеландію і Австралію, і у них так само застосовані ці практики. Тобто вони говорять про те, що професія....

КАБАЧЕНКО В.В. Пане Олексію, дозвольте питання?

МОВЧАН О.В. Зараз, я закінчу речення. Професія, яка якби у вас уже навчена управляти дистрес-активами, от ви можете її взяти і застосувати до активів кримінального провадження.

КАБАЧЕНКО В.В. Я з вами повністю погоджуюся в наступному. Був я на сайті організації і повністю з вами погоджуюсь в наступному, що *insolvency і bankruptcy* можуть бути. Отут ключове слово – можуть бути. Якщо б ми в проекті закону написали "можуть бути", взагалі питання зняті.

Тому що я розумію, є АРМА, є актив і є управителі. Хто такі управителі? Будь ласка, приватні виконавці, там поріг до 65 мільйонів гривень, арбітражні керуючі. Будь ласка, супер професійні люди, *insolvency* – абсолютно правильно і санація – абсолютно правильно. Тобто однозначно точно ці люди вони щонайменше розуміють, а що треба із цим активом робити. Але ж ми з вами зараз викреслюємо взагалі доступ бізнесу до управління. Тому що коли я читаю проект закону, зараз можу взяти аналітику, і читаю, а якими саме активами все ж таки можуть управляти арбітражні керуючі, то там бізнесу взагалі нема. Там написано, що виключно арбітражні керуючі простими словами можуть управляти активами, вартість яких понад 65 мільйонів гривень.

Питання. Де вони знайдуть кошти на гарантійний внесок? Як вони підтвердять експертизу, що вони зможуть управляти цим бізнесом? У цьому випадку їм все одно треба входити в якусь корпорацію із бізнесом, який знає ринки постачання, ринки збуту, де що купити. Ми зараз говоримо про дуже великі активи, які ми хочемо передати фізичній особі, яка має досвід управляти цими активами. Але я впевнений, що в неї немає такої фінансової спроможності це робити.

Тому, якщо б воно було через кому: бізнес, арбітражний керуючий, можливо, ще хтось – взагалі без питань. А якщо ми з вами вносимо примусову норму, що виключно арбітражні керуючі можуть цим займатись, тому й в мене виникає питання, а чому саме вони і чи є така дійсно практика в світі, що

виключно арбітражні керуючі. Я цієї практики не побачив, не знайшов в інтернеті, тому зараз задав це питання під час комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, це...

ШИНКАРЕНКО І.А. ...просто окупувала ефір, і ми абсолютно не можемо нічого сказати.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Іване, будь ласка.

ШИНКАРЕНКО І.А. Дякую.

Дуже багато з чим погоджуюсь, що казав Володимир. Мені здається, ну, і головна мета є те, щоб ми не втратили в результаті цього законопроекту, а, навпаки, набули. Я абсолютно не вірю в те, що арбітражні керуючі зможуть щось зробити з діючими підприємствами. Мені здається, це просто утопія якась. Більше того як приватні виконавці, які займаються стягненням боргів з когось, так і арбітражні керуючі, вони займаються ...*(Не чути)* ще питаннями банкрутства, і питання банкрутства в них домінує. Тому мені здається, що дуже важливо, щоб ми на таку важливу роль, як розвиток підприємств, бізнесу та визначення вартості активів, котрі є в АРМА, не назначили людей, котрі за своєю філософією знищують або відбирають щось в когось, це з точки зору просто їх професійних обов'язків, ми не можемо говорити, що це як би людські якості, це професійний обов'язок, але це не ті люди, котрі будують, створюють та розвивають. Я, чесно кажучи, з точки зору філософського погляду на це питання, не вірю, що людина, яка не має у власності того чи іншого об'єкту, буде вкладати туди свою душу, всю енергію, час і розвивати це. Я думаю, що буде бажання якимось чином збагатитися, заробити, але точно не про те, щоб це була як би додаткова вартість для держави, наприклад, для АРМА, щоб вони отримали прибуток від цього і в результаті передали його в бюджет.

Тому, повертаючись до питання, наприклад, міжнародної практики, давайте уявімо собі, що ми залучаємо інвестора в країну, наприклад, на те, щоб він профінансував будівництво якогось об'єкта, і скажемо йому, що ми тобі зараз назначимо якогось арбітражного керуючого, який тут хтось, щось буде керувати, який ніколи не мав цього досвіду. Зрозуміло, чим це закінчиться, що це просто воно ляже і зникне.

Також ми знаємо про те, що ці арбітражні керуючі в майбутньому будуть підтримуватись із державного бюджету, і це також буде додаткове навантаження. А з точки зору того, що я вважаю, що вони не здатні нічого зробити, вони здатні лише... це те підконтрольоване, але не розвивати цей проєкт. Це буде як би подвійний збиток для держави.

Але вибудовуючи модель, наприклад, як зараз це працює, приватний бізнес заходить, бере якийсь підприємство, яке йому цікаве, розвиває його. Тут треба подумати, чи добра ця ініціатива, аби конкуренти мали брати ...*(Не*

чуті) з їх середовища, мені здається, як би це, звичайно, небезпечно. Але, якщо вони розуміються на цьому, то, мабуть, вони зможуть зробити кращі результати, але можуть, звичайно, зіграти в іншому напрямку просто проти свого майбутнього потенційного конкурента.

Отже, модель про те, що спочатку ми надамо можливість бізнесу зайти через можливі майданчики, які на конкурентній основі вибирають керуючу компанію над активом, якщо всі відмовляються, не бачачи в цьому сенсу, щоб входити в цей актив. Тоді вже наступним кроком було б, мабуть, сенс, можливо, залучити арбітражних керуючих, з якими окремо хотілося б до другого читання поспілкуватись, побачити взагалі їх бачення, побачити цих людей, котрі є професійними менеджерами, професійними керівниками, але не мають свого власного бізнесу, але готові зайти на те, щоб керувати активами, котрі були конфісковані державою, і чому саме вони вважають доцільним ...*(Не чути)* своїм майбутнім життям. Якщо це амбіції і перспективи розвинути проєкт – це одна історія, але якщо отримати гарантійні платежі від держави в рахунок своєї майбутньої зарплатні – це, звичайно, точно буде не на користь державному бюджету.

Тож моя позиція: це підтримати в першому читанні цей законопроект, але до другого, вислухавши арбітражних керуючих і їх бачення, та вибудувати модель саме таку, щоб спочатку бізнес мав можливість зайти на ті чи інші активи, а потім, якщо це вже актив абсолютно непривабливий з якихось причин, то віддавати його в керування арбітражним керуючим або іншим потенційним організаціям, які б могли довести до позитивного ладу діяльність конфіскованого активу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Іване.

Що я можу сказати зі свого боку, як я вже сказала, я відкрита до всіх конструктивних пропозицій. Безумовно, ми в комітеті будемо з вами разом опрацьовувати все, що надійде. Моє єдине застереження щодо моделі, яку ви описали, це, власне, два моменти. Перше. В тому-то і справа, що ми говоримо не про конфіскований актив, а про арештований актив, і тут як би у держави немає мети розвивати арештований актив, тому що бачення держави і бачення власника щодо того, як він має розвиватися, може відрізнятись. Правда?

_____ . 100 відсотків.

ШИНКАРЕНКО І.А. *(Не чути)*... в результаті, я мав це на увазі.

ГОЛОВУЮЧА. Да. В державі є мета забезпечити просто, перше, безперервне функціонування, без накопичення боргів, без розкрадання, без знецінення, без втрати вартості, без банкрутства, тобто без негативних явищ підтримувати актив в робочому стані. Це якщо він від початку був робочий. Може ж бути таке, щоб актив і не був робочий від початку, і саме під це треба

будувати модель. У мене є великі сумніви, що конкуренти, наприклад, за визначенням можуть саме такі збереження економічної вартості активу гарантувати, але знову ж таки я відкрита для обговорення всіх моделей, аби це тільки працювало.

Колеги, чи... А, да, і ви сказали гарантійні платежі отримувати від АРМА. Пане Іване, це управитель сплачує гарантійні платежі, точніше, з надією на майбутнє отримання прибутку від цього.

ШИНКАРЕНКО І.А. Гарантійні платежі від держави як зарплатню за свою роботу.

ГОЛОВУЮЧА. Ми також, колеги, давайте, щоб ми не ставили ні перед собою, ні перед АРМА нереалістичних очікувань, треба розуміти, що управління активами – це все-таки послуга. І якщо держава не готова цю послугу оплачувати, то вона її з великою долею вірогідності і не отримує з тієї простої причини, що далеко не для всіх активів спрацює така модель, що бізнес має спочатку прийти, вкласти свої гроші, сплатити гарантійні платежі, а потім, можливо, якщо будуть прибутки і, що важливо, до цього не знімуть арешт, то, можливо, тоді бізнес отримає хоча б свої гроші назад. Це не дуже така бізнесова модель, тут ризики значно дорожчі, ніж потенційна вигода.

ШИНКАРЕНКО І.А. Має бути конкуренція бізнес-планів арбітражних керуючих. Тобто вони мають сказати: ми ось таким баченням бачимо підтримання підприємств.

ГОЛОВУЮЧА. Хотіла би, щоб так було, але якщо я правильно розумію євродирективу, то по ній якраз, грубо кажучи, від імені держави має бути запропонований план управління, який забезпечить досягнення мети держави, а саме збереження вартості активу.

Але знову ж таки, колеги, тут ясно, що багато питань для обговорення на друге читання, якщо є підтримка тому, щоб нарешті *...(Не чути)* обговорення на друге читання, для цього треба, очевидно, по парламентській процедурі читання перше.

Гаразд, колеги, чи хтось іще із членів комітету хоче висловитися? Колеги, я... Пане Іване, у вас піднята рука, це актуально чи ні?

ШИНКАРЕНКО І.А. Ні, я просто не знаю, як її прибрати.

ГОЛОВУЮЧА. Так, все, тоді, колеги, у мене прохання: короткий виступ від Міністерства юстиції і короткий виступ від АРМА. І якщо нема більше бажання висловитися з боку членів комітету, то переходити до ухвалення рішення.

Пан Олександр Банчук, заступник міністра юстиції. Будь ласка.

БАНЧУК О.А. Добрий день. Я сподіваюся, що мене чути, Анастасіє Олегівно.

ГОЛОВУЮЧА. Да-да, да, прекрасно вас чуємо.

БАНЧУК О.А. Шановні народні депутати, Міністерство юстиції готувало законопроекти, законопроект урядовий основний, і є справді підтримка основних положень цього законопроекту урядового від Європейської комісії і відповідна позиція. Але, звичайно, з такою вказівкою і це обговорення майже вже годинне сьогоднішнє якраз показує, що в тому питанні, де було зауваження з боку Європейської комісії, відповідного директорату Європейської комісії, що у нас є прогалини у нашому законопроекті щодо управління арештованим майном, то якраз і це стало якраз предметом найбільшим сьогоднішнього обговорення. Тому ми, звичайно ж, ну, в мене є повноваження скажемо, оскільки представляти урядовий законопроект, то можу сказати, що зі свого боку ми підтримуємо урядовий законопроект.

Сказала Анастасія Олегівна про те, що справді, коли основне дійшло до, скажемо, позиція наразі міністерки полягає в тому, що якщо ми все-таки йдемо на те, щоб надавати відповідні повноваження приватним виконавцям, то тоді потрібно розглянути питання можливості до другого читання і окремого рішення відобразити щодо державних виконавців, щодо відповідних активів.

Знову ж, розумію, що ця дискусія якраз стала предметом того, що в нас на рівні уряду у нас і ті пропозиції, які були з боку уряду, вони не знайшли підтримки в Європейській комісії, і про це зазначила Європейська комісія в своєму висновку. Зважаючи на це, перед прийняттям рішення, потрібно зважити те, що, і дуже важливо, тому що хтось з виступаючих, з членів комітету народних депутатів України, згадували про те, чи є позиція відповідних асоціацій. То наскільки я знаю і ми слідкуємо, що є позиція і Національної асоціації арбітражних керуючих, і є позиція Асоціації приватних виконавців, це асоціації, які повністю підтримують ці пропозиції, і це асоціації, які об'єднують якраз, вони є єдиними для цих професій. Тобто особливість в тому, що прямо законом, це Кодексом з процедур банкрутства і Законом про органи і установи щодо примусового виконання судових рішень, визначено, що не може бути особа, наприклад, арбітражним керуючим без того, щоб бути членом відповідної асоціації, так само і приватних виконавців. Вони підтримують ці законопроекти.

Наразі офіційної позиції ні Міністерство юстиції, ні уряду щодо підтримки саме такої моделі немає. Але знову ж тому, скажімо, наразі, якщо там чітко сказати щодо цієї моделі, я би сказав, що не заперечуємо, скажімо так. Якщо я можу дозволити собі. Тому що я мушу зважати, ми як регулятор у професії арбітражних керуючих і приватних виконавців ми мусимо також звертати увагу на їхню позицію, є їхня офіційна позиція. Знову ж я можу сказати і те, що наша підтримка тільки урядового законопроекту. Але щодо

альтернативного, який передбачає ...*(Не чути)*, можуть тільки таким чином сказати. Але всі поділяю думки, які висловили члени комітету народні депутати, це те, що це нова модель і вона потребує справді додаткового опрацювання і обдумування до другого читання у випадку її підтримки у першому читанні.

І ще, можливо, на завершення. Ще одна деталь, але дуже справді важлива, що коли зазначали і запитували щодо приватних виконавців, сам закон, який я зазначав, про органи і осіб, уповноважених на виконання, примусове виконання судових рішень, визначає, що єдина додаткова діяльність, яка дозволяється приватним виконавцям, це діяльність арбітражного керуючого. Тобто законодавець наразі визначив, що приватні виконавці одночасно можуть бути арбітражними керуючими. Це до того розуміння, можливо, для ...*(Не чути)* Да, тобто, що вони приватні... тобто приватні виконавці – це не тільки стягнення штрафу, арешт майна, але також прямо законом інші всі види діяльності для приватних виконавців заборонено здійснювати. Це прямо законом дозволено. Знову ж це законодавець дозволив з 2017 року. Це важливий просто аспект, бо хтось..

_____ . Ну, це так само нам треба врахувати, тому що, бачите, ми...

БАНЧУК О.А. Я пропоную, якщо у випадку підтримки, якщо дозволите, колеги, у випадку підтримки в першому читанні, зрозуміло, потрібно до другого читання ще раз дуже критично. Ну, наша позиція: звичайно ж, отримати позицію Європейської комісії, і це зрозуміло, бо нам не зарахують це як виконання Ukraine Facility і ми тоді ризикуємо втратити за результатами цього кварталу 4 мільярди. Ну, і взагалі це реноме і імідж держави, ну, тобто постраждає, якщо ми не ухвалимо, і це фінансування.

Друга річ. Це критично подумати, чи справді ми готові до запровадження такої моделі з усіма деталями.

І третя річ. Були також пропозиції, можливо, справді подумати, чи у випадку, якщо ми все-таки розуміємо, що ризики варті того, щоби це реалізувати, можливо, подумати довший перехідний період або справді подумати той елемент, що ми спочатку разом з іншим бізнесом. Тобто пробувати, якщо справді ризики є значні, думати про запровадження окремих елементів цієї нової моделі. Або знову ж, звичайно, це рішення наразі має бути уже, тому що зараз м'яч на полі Верховної Ради, тому рішення за народними депутатами. Уряд свою позицію бачив, але розуміє, що прогалини були в тому, що ми фактично тільки чотири невеликі норми в нашому законопроекті урядовому, які стосуються управління арештованими активами, все інше це стосувалося інституцій.

Тому наразі у мене все. Дякую.

_____ . Дозвольте питання, будь ласка. Пане Олексій, я не зрозумів, Ukraine Facility – ясно, Єврокомісія – ясно, я не зрозумів, чи висловила зауваження Єврокомісія до даної редакції законопроекту? Тому що ви сказали, що і висловили, і не висловили. Або, можливо, я вас неправильно почув.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте я відповім. Оскільки дана редакція, тобто "дешка", вона, скажімо так, на полі комітету, то можу вас поінформувати про наступне. Я колегам з Європейської комісії проект нашої з вами "дешки" надіслала. Вони на нього дивляться. Фінальної відповіді від них немає і, чесно кажучи, не може бути, допоки вони не побачать фінальну так звану "дешку". Але вони попередньо висловили готовність дати свій зворотній зв'язок у стислий час. І, безумовно, ми цей зворотній зв'язок будемо враховувати тоді, коли будемо доопрацьовувати законопроект до другого читання.

Колеги, питань до Міністерства юстиції більше немає, я правильно бачу? Тоді, будь ласка, АРМА. Я перепрошую, на жаль, не дуже вдала картинка, я просто не бачу, хто з представників АРМА.

ДУМА О.О. Доброго дня, шановні колеги! Голова АРМА Олена Дума з вами. Я дякую за таке глибоке обговорення питання. Воно насправді потребує ще більшого обговорення, ми сьогодні приділяли також цьому увагу, і дякую голові антикорупційного комітету, що взяла в цьому участь. І насправді зараз я переконалася в тому, що ми маємо спільний напрям.

Питання потребує дискусії. Питання потребує опрацювання надалі. І поспішних рішень стосовно таких важливих питань на рівні закону, я думаю, що приймати не варто. Коли я, наприклад, чула, що є підтримка в залі народних депутатів і так далі, то зараз під час засідання профільного комітету я чую висловлювання членів комітету, і насправді кожного з них підтримує Анастасія Олегівна. І перший доповідач Сергій, і пан Володимир Кабаченко підняли надто великі дискусійні питання, про які ми готові говорити і були готові говорити сьогодні.

Довожу до вашого відома, що для нас це не просто, знаєте, внести зміни до закону, як кажуть: ніщо про Україну без України. Вважаю, що так само маю право сказати: ніщо про АРМА без АРМА. Тому що як мінімум півтора року ми показуємо позитивну динаміку і ефективність від управління. І коли ставиться питання стосовно того, що в один раз одним махом ми маємо змінити модель, прописати нову, то в мене запитання, це насправді потребує високої вашої уваги.

Ми давали Міністерству юстиції, Олександр Банчук має підтвердити, що ми прописували свою процедуру, яка не була підтримана Міністерством юстиції, визначено прописати це у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України. Водночас маю сказати про те, що Facility Plan затверджувався ще в травні 2023 року, де справді мова йшла про процедури прозорі відбору голови, заступників. І ми підтримуємо всі ці ініціативи. Але

тоді ситуація була зовсім інакша, аніж зараз, коли щодня національне агентство стикається з конкретними проблемними питаннями в управлінні. То треба їх врахувати і вирішувати їх зараз, а не просто створювати нову модель.

Саме сьогодні ми зібрали у себе в національному агентстві юристів, арбітражних керуючих, запросили шановного пана Олексія Мовчана, Анастасію Олегівну, у нас вийшла жвава дискусія. Але водночас, я одразу буду відповідати першому доповідачу Сергію і Володимиру Кабаченку стосовно повної підтримки, перше, стосовно такої міри відповідальності для арбітражного керуючого, наприклад, як втрата сертифікату. Абсолютно розділяю, це не можна просто навіть про це говорити. В той час, коли АРМА на сьогоднішній день не лише перевіряє причетність, дотичність, афілійованість і так далі, не допускає цих моментів, а ми водночас ще й порушуємо кримінальні справи. Отож виходить, що члени профільного комітету не знають, що робить національне агентство, а передбачає просто таку відповідальність, як втрата сертифікату. Як на мене, це не дуже відповідає тій мірі, що ми йдемо вже на 10 кроків вперед.

Що стосується конкурсних комісій по арбітражним керуючим, там видача сертифікатів, як мінімум, це корупційні ризики, ми намагалися сьогодні це обговорити. Що стосується взагалі їхньої кількості, підняли сьогодні питання, ви знаєте, що в Україні всього є 800 арбітражних керуючих і 254 приватних виконавців. Як мінімум, вони сьогодні намагалися висловити думку і ми не побачили їхню готовність. І я повністю розділяю позицію Володимира Кабаченка, яким чином буде відбиратися арбітражний керуючий щодо управління активу вартістю понад 60 мільйонів гривень. Я перепрошую, АРМА – це центральний орган виконавчої влади в системі уряду. А що тоді буде робити національне агентство, а чому тоді ви не ставите питання, яким чином, чи буде забезпечено доступ до таємниці, 222 стаття Кримінального кодексу. А яким чином буде рулетка відбуватися? А хто за це потім буде нести відповідальність? У мене ще є ряд запитань, які я поставлю в кінці, з вашого дозволу, я буду скорочувати свій виступ.

Але також, якщо дозволите пану Олексію Мовчану відповім, тому що сьогодні почула зараз в ефірі, хоча три минулі зустрічі цього не чула. Я так зрозуміла, що були якісь рекомендації, ви про них сказали, по яких працює така країна, як Нова Зеландія. Дуже все добре. Але я приведу вам приклад як керівник органу, яка бере участь в міжнародних конференціях, яка включена до *(нерозбірливо)* і яка була Парижі в штаб-квартирі ОЕСР. І коли нашу українську АРМА ставлять в приклад європейським країнам з тією системою, яка є в нас. Шановні колеги, я перепрошую, тобто ви хочете перекреслити все, над чим ми працювали півтора року, коли вашу українську АРМА ставлять європейським країнам, яка працює за аналогами країн Франції, Італії, інших країн Євросоюзу, і ми перейдемо з вами на нову модель, яка невідомо як буде працювати, з невідомими ризиками для держави. Це так виходить?

Стосовно гарантійних платежів підняли питання також, я вам доведу відразу до вашого відома, що сьогодні, до речі, ми виграли скаргу в

Антимонопольному комітеті України, яка вже буде мати загальновідомий характер, стосовно... Треба просто спочатку розібратися, запитати, і ми готові завжди пояснити. У кожного договору управління існує як мінімум гарантійний платіж і відсоток, який сплачує управитель від управління. І він якомога більший зараз встановлюється в інтересах держави. Ніколи з гарантійного платежу і з відсотка не виплачується заробітна плата, це все прописується умовами договору. І тут я розділяю позицію Анастасії Олегівни.

Стосовно заробітних плат. Я дякую Володимирі Кабаченку, що звернув увагу, але також трошки деталізую, я не боюся розмірів заробітних плат, можете дати депутатський запит, він набагато менший. Це перше. Друге. Я ніколи не ставила позицію стосовно підвищення заробітних керівництву, а конкретно працівникам, які щодня працюють, і працюють 24/7, для того щоб підвищити статус органу. І я переконана, що голова профільного комітету підтримає так, як і раніше, тому що коли головний спеціаліст отримує заробітну плату у 25 тисяч гривень і при цьому має давати, робити огляди, висновки, характеристики щодо активів на мільярди гривень, це не дуже відповідає дійсності і тим реаліям, які мають статус антикорупційного органу.

Якщо ви дозволите, хочу звернути увагу ще на таке. Олександр Банчук сказав стосовно якоїсь такої подвійної, я не зрозуміла, може ще Міністерство юстиції уточнить, але немає подвійної позиції. Ми або підтримуємо, або не проти. Для мене зрозуміло, що станом на сьогодні є висновок Міністерства економіки, яке є відповідальним по Facility Plan і яке підтримує позицію, що цей законопроект потрібен. Я розумію, що зараз європейці можуть виділити кошти, ми можемо це втратити, але треба розуміти ризики. Не під європейців, а для України і так, щоб це працювало для інтересів держави і нашого покоління, це має бути завдання номер один.

Отож висновок Міністерства економіки: підтримати урядовий законопроект. І відповідно щодо законопроектів один і два висловлена позиція щодо доопрацювання.

Водночас сьогодні ми прийняли рішення, що всі зацікавлені стейкхолдери, юристи, адвокати, арбітражні керуючі, зацікавлені інститути, з якими давно працює агентство, опрацюють запропонований альтернативний законопроект, до нього є багато зауважень, до нього є багато питань, відповідно вони дадуть свою офіційну позицію стосовно запропонованої нової моделі.

Моя позиція така. Національне агентство є органом державної влади, звичайно, підтримує урядовий законопроект. Якщо його доопрацьовувати, так, ми підтверджуємо, що управління треба вдосконалити, ми говоримо про це вже не один день. Це можна зробити і в урядовому законопроекті, в тому числі і до другого читання і в порядку статті 116.

При цьому я би хотіла звернути увагу на наступне. Якщо може мені хтось з авторів законопроекту дати відповідь всього на два питання, якщо дозволите. Скільки санацій було введено всього і на скількох було відновлено платоспроможність, коли мова йде не про реалізацію? Хто може дати

відповідь на це питання? Це стосується конкретно діяльності арбітражних керуючих. Хто робив цю аналітику і висновки з огляду на те, що мною було зазначено?

І одразу друге питання. Або я зачекаю відповідь на перше.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, закінчіть, будь ласка.

ДУМА О.О. Тоді задам друге питання. А як тоді арбітражний керуючий буде управляти, коли сьогодні з вами в стінах національного агентства водночас ми обговорювали про те, що директора по факту звільнити не можна, тобто він все одно залишається. І залишається ризик того, що в одному об'єкті арештованому арбітражний керуючий може займатися як і процедурою банкрутства, санацією, і так до нього буде попадати, наприклад, рулеткою такий актив вартістю понад 60 мільйонів, 65 мільйонів гривень, як порахував пан Володимир. Чи немає тут корупційних ризиків?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Я щойно членам комітету відправила в чат комітету (перепрошую, колеги, це просто найшвидший зараз спосіб всім показати документ) висновок Міністерства економіки щодо всіх трьох законопроектів, які наразі зареєстровані. Він датований 10 лютого цього року. Відповідно, я так бачу, він практично зараз свіжий. В ньому написано, цитую, що пропозиції законопроекту 12374-2, оскільки не може зараз Мінекономіки оцінювати наш з вами незареєстрований законопроект, підтримується з урахуванням висловлених зауважень. А тут є висловлені зауваження, зокрема щодо того, як будуть взаємодіяти норми по арбітражниках і по управлінню картинами, які з нами вже проговорювали. Тобто дякую дуже, пані Олена. Позиції Мінекономіки я озвучила і документ колегам в чат скинула.

Щодо готовності АРМА давати пропозиції, я лишаяюся відкрита до всіх цих пропозицій, я їх чекаю достатньо давно. Я, на жаль, про них чую, але їх не бачила, тобто вони не надходять в якості пропозицій. Але якщо все-таки станеться таке щастя, що ці пропозиції надійдуть в якості текстуальних пропозицій, що зробити краще, що зробити інакше, то я безумовно буду дуже рада із цими довгоочікуваними пропозиціями попрацювати.

Щодо вашого питання, пані Олено, по конфлікту інтересів. То я, чесно кажучи, вже, мені здається, разів три чи чотири відповідала на це питання. Але відповім ще раз. Законопроектом прямо передбачено, що після визначення в автоматичному режимі управляючого з числа арбітражних керуючих і приватних виконавців АРМА проводить перевірку щодо наявності обставин, які можуть передбачати конфлікт інтересів. І проводить цю перевірку з відкритих даних із всього того масиву державних реєстрів, інших баз даних, до яких АРМА підключена. І відповідно в такий спосіб визначає, чи є ознаки конфлікту інтересів. І якщо вони є, а те, що ви говорите про залучення того ж виконавця одночасно в процедуру санації безумовно звучить як конфлікт

інтересів, то тоді м'ячик на боці АРМА відмовити цьому управляючому в підписанні контракту. Фактично не рухатися до підписання контракту зі цим управляючим, а рухатися до визначення іншого управляючого.

Щодо високої оцінки роботи АРМА. Мені невідомо, чесно кажучи, про жоден документ ОЕСР – Організації економічного співробітництва та розвитку, який би ставив АРМА в зразок, ставив діяльність АРМА в Україні в зразок іншим органам. Я була би вам дуже вдячна, якби ви таким документом поділилися з комітетом.

Разом із тим, у нас наявний висновок Рахункової палати, української Рахункової палати щодо роботи АРМА. І відповідно до цього висновку, який ми всі з вами, колеги, я нагадаю, заслуховували майже три тижні тому у нас в комітеті, то є дуже багато питань до роботи АРМА. І виходячи з того, що Єврокомісія не ініціювала, і ми також не ініціювали внесення змін до Ukraine Facility, якими би виключили зобов'язання щодо зміни законодавства по АРМА і Ukraine Facility, я дозволю собі припустити, що Європейська комісія також не змінила свою позицію щодо необхідності внесення змін в регулювання роботи АРМА.

Да, ще раз повторю, колеги, з АРМА я дуже чекаю ваших пропозицій, будь ласка, їх вже дайте. Бо просто ви постійно говорите, що вони є, але я, на жаль, ще не мала високої честі їх побачити в письмовому вигляді.

ДУМА О.О. Для вашої честі ще раз повторюю, що ви сьогодні були свідком того, що ми очікуємо висновки всіх стейкхолдерів, ви при цьому були присутні ...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, я сьогодні...

ДУМА О.О. Водночас хочу, я вислухала, тепер дайте, будь ласка, відреагувати...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, вибачте, будь ласка. В даному випадку я як головуюча на засіданні маю можливість вести засідання. Я просто хочу також сказати всім решта...

ДУМА О.О. Дайте відповідь на два запитання, які я поставила.

ГОЛОВУЮЧА. Я хочу решті всім колегам також сказати, на чому я сьогодні була присутня. Я була присутня на зустрічі, яку АРМА анонсувало як зустріч з арбітражними керуючими. В підсумку арбітражних керуючих на цій зустрічі, з мого скромного розуміння, було дві особи: керівник асоціації і ще один адвокат пан Шевчук, який також має, я так розумію, свідоцтво арбітражного керуючого, і це все.

Я, чесно кажучи, інакше сприймаю визначення репрезентативного обговорення із стейкхолдерами. І, колеги, лишаюся на пропозиції організувати

таке обговорення на відкритому майданчику комітету для того, щоб ми з вами також почули всіх стейкхолдерів, у тому числі тих, які самі зголосяться взяти участь у відповідному відкрито анонсованому обговоренні, а не тільки тих, кого запросить та чи інша сторона.

Колеги, чи будуть ще питання?

ДУМА О.О. Анастасія Олегівна, це саме ми просили, щоб Олексій Мовчан...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, дозвольте, будь ласка, я буду давати слово на засіданні комітету.

ДУМА О.О. Це ви мені не дали відповіді на два ключових питання.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, я відповіла на ваші питання

ДУМА О.О. Ні. Скільки санацій ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ми зараз працюємо в режимі засідання комітету, тому, з вашого дозволу, я буду модерувати засідання комітету таким чином, як, скажімо так, в межах мого розуміння і спроможності.

Колеги, чи будуть додаткові питання, чи коментарі від членів комітету?

КАБАЧЕНКО В.В. Мені здається, що в рішення комітету треба включити статтю Регламенту 116, щоб ми могли повернутись до внесення змін в структурні підрозділи.

ГОЛОВУЮЧА. Я підтримую цю пропозицію.

КАБАЧЕНКО В.В. Тому що ми розуміємо, що є зауваження, і давайте передбачимо цю можливість.

ГОЛОВУЮЧА. Я підтримую цю пропозицію, колеги, в проекті рішення, який вам був наданий, стаття 116 також зафіксована.

Колеги, якщо я не бачу більше піднятих рук від членів комітету... Не бачу, да? То я, з вашого дозволу, буду пропонувати рухатися до ухвалення рішення, ми мали можливість почути і позиції, і пропозиції, і обмінятися думками.

Відповідно, колеги, у мене буде наступна пропозиція. Користуючись можливістю, наданою нам Регламентом Верховної Ради України і Законом про комітети Верховної Ради, опрацювавши три законопроекти, з яких один є основний і два альтернативні, рішенням комітету внести доопрацьовану редакцію законопроекту про АРМА.

І тому, колеги, я прошу цю доопрацьовану редакцію: перше – підтримати, друге – рекомендувати включити до порядку денного сесії всі три законопроекти, а також той законопроект, який є "дешкою", який відповідно ми пропонуємо зараз для реєстрації. Зафіксувати, що ми просимо під час пленарного засідання оголосити про необхідність доопрацювання цього законопроекту доопрацьованого відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. В зв'язку з цим законопроект за реєстраційним номером 12374 відхилити, 12374-1 відхилити, 12374-2 так само відхилити.

І також, колеги, зафіксувати наступне, що в разі, якщо за результатами розгляду на пленарному засіданні буде підтриманий один із... основний або один із альтернативних законопроектів, то також звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити, що і цей підтриманий законопроект так само треба буде опрацювати відповідно до статті 116 Регламенту.

Колеги, ще раз, проект рішення у вас в усіх наявний. Разом з тим, за результатами сьогоднішнього обговорення, я також пропоную в проекті рішення відобразити, що при доопрацюванні законопроекту до другого читання ми з вами плануємо, перше, опрацювати можливість залучення і державних виконавців також до управління активами, і доопрацювати механізм залучення арбітражних керуючих до управління активами.

Я зараз, колеги, з вашого дозволу, не буду пропонувати більш розгорнуте формулювання в проект рішення, оскільки я не переконана, що у нас є кінцева згода в комітеті щодо того, як саме доопрацювати. Але це, однозначно, питання, над яким ми маємо попрацювати до другого читання.

Колеги, чи ми можемо переходити до ухвалення рішення?

КАБАЧЕНКО В.В. Абсолютно можемо.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз, рішення я щойно, колеги, описала. Давайте ще раз перевіримо: реєстрація доопрацьованого – так, включення до порядку денного, відхилення, 116 стаття Регламенту, і 116 стаття Регламенту у разі, якщо буде підтриманий інший законопроект, не той, який рекомендує комітет.

Можемо переходити до ухвалення рішення, колеги?

Тоді, колеги, прошу по цьому визначатися шляхом голосування.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч. Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Проти.

ГОЛОВУЮЧА. Проти. Дякую дуже, зафіксували.
Жмеренецький.

БУРМІЧ А.П. Проти.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ми почули, ви – проти. Дякую дуже,
зафіксували.
Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький – за.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Ми маємо рішення.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, 8 – за, 1 – проти. Рішення маємо. Це я на
правах секретаря.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Ми відповідним чином рухаємося.
І ще раз, колеги, підкреслюю, що організуємо окремо на майданчику комітету
широке відкрите обговорення з усіма стейкхолдерами і їх якомога більш
широким представництвом.

Дякую дуже, колеги. З цим питанням ми в порядку денному завершили.
В нас ще з вами два питання. В нас ще з вами два питання. Пане Володимире...
Ні, я перепрошую, пані Вікторія, ваше питання перше. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Я дуже коротко, колеги, я дуже коротко. Ви знаєте, що з'явився цей проект закону, в якому до другого читання з'явилися норми, яких там не було.

_____. А який проект закону, я перепрошую? Я не в курсі.

СЮМАР В.П. Я його називала, це про добудову атомних реакторів, там в кабінеті Геруса. Значить, я кидаю там проект, умовно кажучи, висновку, який би можна було. Проект Закону 11392, він повторює цілковито проект Закону 11146, щодо якого ми з вами вже висловили свою позицію, висловлювали як комітет.

Я просто пропоную пересвідчитись, що там ми тримаємо цю позицію, просто проголосувати. Мені здається, що вписувати в проекті закону, що саме буде купуватися не по технічних умовах, а просто написати буквально від... безпосередньо назви тих реакторів, вони, дійсно, виробництва держави-агресора, що зайвий раз дивує, те, що є багато зауважень з приводу того, що це може бути одна з найбільших таких корупційних схем, бо добудова буде тривати 5-6 років, а в нас сьогодні кризова ситуація загалом і, очевидно, питання диверсифікації мало би йти. Немає відповіді на питання як будуть обслуговуватися ці реактори і чи готова це робити Росія.

Коротше кажучи, надто багато питань і влізти в будь-яку дірку всупереч Регламенту і подібних речей, він теж викликає дуже багато питань. Тому от я кидаю зараз просто-напросто пересвідчити, що корупційні ризики в такому підході, якщо ми взагалі дозволимо цю історію, взагалі вписувати, такі закони писати, то, як там зараз це написано, ну чесно кажучи, я думаю, що може мати, в принципі, досить погані прецедентні наслідки для законодавства як такого. Тому я просто прошу визначатися. Я думаю, що ми це вже багато обговорювали.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи...

_____. А процедурно що ми маємо зробити?

СЮМАР В.П. Інший проект закону, це до другого читання. Да, до другого читання так само визначити корупційні ризики в підготовленому до другого читання комітетом законопроекту, який раніше не стосувався цієї теми, але там з'явився повністю переказ того законопроекту, який ми вже розглядали до другого читання як правки комітету.

_____. А ми взагалі до другого читання можемо це робити?

СЮМАР В.П. Можемо.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, ми рішення комітету можемо ухвалити з будь-якого питання, з якого ми вважаємо потрібним.

_____. Мені, чесно кажучи, взагалі треба прочитати, тому що от я зараз... А це у нас проект рішення комітету по попередньому законопроекту, правильно?

СЮМАР В.П. Повністю взяли норми попереднього, який був завалений в залі, і вставили до другого читання в законопроект, який взагалі ніяким чином не стосувався цієї історії. Ну тобто як не митьем, так катаньем, це так називається. Просто ті самі норми, вони реально там лишилися. Тому тут те, що ми говорили з Анастасією, що ми, в принципі, щодо них вже визначалися і в нас було рішення.

Колеги, я тобто розумію, що тут можуть бути різні підходи у кожного, я розумію, що це зараз достатньо резонансне питання. Тому ми можемо, мені здається, оскільки це інший законопроект, ми можемо це проголосувати як хто хоче, просто заявити свою позицію. Я пропоную такий висновок.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Вікторія, єдине, на що я маю звернути увагу, мені здається, що не геть тотожні законопроекти ці два, про які ви говорите.

СЮМАР В.П. Я їх почитала уважно.

ГОЛОВУЮЧА. 11392 і той законопроект, який ми з вами розглядали. Бо той законопроект, який ми з вами розглядали він про добудову, а цей законопроект про придбання тільки без добудови. Цей законопроект навпаки говорить, що добудова, питання добудови може розглядатися у Верховній Раді тоді і виключно тоді, коли Кабінет Міністрів подасть оновлене, якщо не помиляюсь, техніко-економічне обґрунтування, як це і має бути відповідно до Закону про будівництво атомних реакторів.

СЮМАР В.П. Його досі немає.

ГОЛОВУЮЧА. Його нема...

СЮМАР В.П. Але я його уважно почитала зараз, і там чітко вказано, що ми купуємо. Цебто мені здається, що такий підхід, коли ми в законах будемо чітко заявляти про те, що ми купуємо саме це, особливо зважаючи на дуже багато нюансів, вони нас теж можуть далеко завести, цей підхід.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги...

_____. Звісно, що логічно, щоб було техніко-економічне обґрунтування. На базі техніко-економічного обґрунтування розробляється

...*(Не чути)* проект. За результатом ...*(Не чути)* обирається постачальник, а тут ми з вами спочатку щось купуємо. І, звісно, в кінці кінців техніко-економічне обґрунтування і проектна документація буде розроблена під те, що вже закуплено.

СЮМАР В.П. Ну прецедент, погодьтеся, він такий ризиковий з точки зору корупції. Давайте визначатися, я ж нікого не цей...

_____. Давайте.

ГОЛОВУЮЧА. Єдине, що я тут, колеги, дозволю собі уточнити. В рішенні нашому щодо законопроекту про добудову йшлося про корупційні ризики, пов'язані з недотриманням, не тільки з відсутністю техніко-економічного обґрунтування, але із недотриманням процедури, власне, вибору моделі реакторів, якщо так можна правильно сказати.

Пані Вікторіє, тут немає суперечності в тому, що законопроект чітко говорить, які саме реактори мають бути поставлені, оскільки це вимога знову ж таки Закону про будівництво атомних станцій чітко вказувати, які саме реактори мають стояти на станції, які планується добудувати. Тобто наскільки неможливо законопроект без техніко-економічного обґрунтування подати, настільки ж неможливо такий законопроект розглядати...

_____. Це чинна норма?

ГОЛОВУЮЧА. Да, це чинна норма.

Чітко вказано, що має бути вказано, який тип реактора має використовуватися. Разом із тим, обґрунтування щодо того, чому саме цей тип реактора чи, можливо, закупівля інших реакторів за, як то кажуть, кращу вартість за гроші, такого обґрунтування дійсно не надано, принаймні я його не бачила. Я чула, що воно існує, але не бачила. Не бачила цього вивчення альтернатив. Відповідно єдиний з огляду на, скажімо так, урізаний зміст законопроекту, єдиний корупційний ризик, про який можна було би говорити, це відсутність обґрунтування вибору саме цього реактора і відсутність оцінки вартості, реалістичності інших альтернатив.

СЮМАР В.П. Ми можемо з голосу, я думаю, це врахувати і послатися на це як на корупційний ризик.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто я просто не переконана, що решта з тих, що ми говорили в попередньому законопроекті, застосована до цього, оскільки цей законопроект не говорить про будівництво, а говорить тільки про добудову... Перепрошую, навпаки, колеги, вибачте, я вже заговорююся, не говорить про забудову, а говорить про закупівлю.

Отже, колеги, чи я правильно розумію, що пропозиція тоді законопроект визнати таким, що містить корупційні ризики в зв'язку з відсутністю економічного обґрунтування вибору саме цих реакторів і оцінки вартості, скажімо так, співвідношення вартості, тривалості робіт і реалістичності при застосуванні інших типів реакторів. Вірно, колеги?

СЮМАР В.П. Так, так. Це і Володимир сказав.

ГОЛОВУЮЧА. Окей, колеги.

Чи будуть додаткові пропозиції чи зауваження по цьому? Колеги?

СЮМАР В.П. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді прошу визначатись шляхом голосування.

Тоді, колеги, Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

Жмеренецький.

Іванісов.

Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Арсенюк.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький – за.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

КАБАЧЕНКО В.В. 6 – за, 1 – утримався. Рішення маємо. 6 – за. Я нарахував: 6 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Так, ми маємо рішення.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.О. Мене порахували?

КАБАЧЕНКО В.В. Так, так, Олексій, тебе зафіксував.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. По цьому ми маємо рішення.

Пане Володимире, вам тоді слово щодо пункту в "Різному", щодо того питання, яке ви пропонуєте. І, колеги, я щиро прошу дати мені можливість відлучитись на 2 хвилини. Не голосуйте, будь ласка, без мене. Я за 2 хвилини буквально повернусь. Гаразд? Дякую дуже, колеги.

КАБАЧЕНКО В.В. А ми вас чекаємо?

Продовжуючи, шановні колеги, продовжуючи енергетичну тему, ситуація наступна. У зв'язку з війною і на законодавчому рівні, і Кабінет Міністрів, ми прийняли і закон України, і нормативно-правові акти, які стимулюють розвиток малої енергетики. Тобто на сьогодні дуже популярно встановлювати газопоршневі установки.

Я зараз звертаюсь до комітету із наступним. В комітет я відправляв проект рішення комітету, фотографії відправляв. В чому ситуація? Що йде житлова забудова, і 25 метрів відступу від житлової забудови на сьогодні там якась приватна компанія вже почала будівництво газопоршневої установки. Цільове призначення землі не відповідає енергетиці, детальний план території взагалі не визначає це місце як можливе місце для розташування об'єктів малої енергетики. Але, не дивлячись на це все, органи місцевого самоврядування пишуть, що будівництво може відбутись, що для цього будівництва не є необхідним отримання дозвільної документації і отримання дозволу на будівництво, що є прямо супер дивно.

З іншої сторони, будівельні норми України встановлюють, що рівень шуму біля житлових забудов складає 30 децибел, в той час як ця установка потужністю 19 мегават щогодини, тобто цілодобово вона створює шум на рівні 45 децибел. Не наш з вами предмет відання, але я буду дуже вдячний, щоб ми звернулися до ДІАМ як органу, який надає дозвіл на будівництво таких об'єктів, і звернулись до Міністерства інфраструктури з дуже простим питанням: взагалі дозволено будувати об'єкти малої енергетики (але 19 мегават, чесно кажучи, це вже не дуже малий об'єкт) в зоні житлової забудови і чи отримала ця компанія всі необхідні рішення для того, щоб розпочати це будівництво? Тому що будівництво розпочато, воно знаходиться на дуже активній фазі, щоб ми розібрались в цьому питанні. Буду вам дуже вдячний за підтримку.

Пані голово, закінчив якраз.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Тобто я правильно розумію, пане Володимире, що ви пропонуєте звернення, в якому ми фактично з'ясуємо обставини цього будівництва, вірно?

КАБАЧЕНКО В.В. Да, ми з'ясуємо цільове призначення земельної ділянки, ми з'ясуємо, чи ДІАМ видавав дозвіл на будівництво, і чи взагалі це будівництво законне і відповідає чинному законодавству. Все.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, тільки в мене до вас одне прохання буде. Я бачила проект рішення і бачила проект звернення комітету, ви його надіслали колегам, але немає оригінального звернення у нас.

КАБАЧЕНКО В.В. Да, оригінальне звернення, воно отримано десь два або три тижні тому. Давайте так...

ГОЛОВУЮЧА. Ви, будь ласка, давайте ви таким чином зробіть. Ви, будь ласка, його офіційно в комітет також надішліть для того, щоб ми могли його докласти...

КАБАЧЕНКО В.В. Звісно.

ГОЛОВУЮЧА. ...до звернення комітету, якщо колеги зараз таке звернення підтримають. Гаразд?

КАБАЧЕНКО В.В. Супер. Взагалі без питань. Да, відправлю це звернення.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги, тоді чи ми готові, закінчили обговорення чи готові переходити до проекту рішення... до винесення рішення, перепрошую?

_____ . Да, готові.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді прошу переходити до ухвалення рішення. Хто за те, щоб підтримати звернення, запропоноване паном Володимиром?

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.
Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький – за.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. Сюмар – за.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.
Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

КАБАЧЕНКО В.В. Я нарахував: 7 – за. Рішення маємо.
Дуже дякую за підтримку. Звернення відправлю в чат комітетський.

ГОЛОВУЮЧА. Да, маємо рішення. Тоді, колеги, дякую дуже.